

NIEUWSBRIEF

Nummer 58, juli 2022

Bericht van de voorzitter

Na 2 jaar warmdraaien als beheerder van de website uiteindelijk toch toegetreden tot het bestuur, en gelijk tot voorzitter gebombardeerd. Dat voelt als een uitdaging!

Velen zullen mij inmiddels wel kennen, maar een korte introductie is misschien toch op z'n plaats. Ik ben geboren en opgegroeid in Scherpenisse en na veel omzwervingen na mijn pensionering neergestreken in Sint-Annaland. Wat heemkunde betreft ben ik vooral geïnteresseerd in het unieke landschap van ons eiland.

Mijn voornaamste doelstellingen zijn om de vereniging flink te laten groeien en actiever te maken. Dat laatste door middel van een aantal werkgroepen. Daarnaast zou ik graag vaker artikelen en informatie over de streekgeschiedenis op de website willen plaatsen. Hierbij wil ik iedereen die materiaal of een idee voor een artikel heeft oproepen om contact met ons op te nemen.

We zijn begin dit jaar al gestart met een fotowerkgroep om de fotocollecties van de heemkundekring en het gemeentearchief samen te voegen. Met een ploeg van ruim 10 man zijn we enthousiast begonnen aan deze moeilijke klus die waarschijnlijk een aantal jaren in beslag zal nemen. Onderstaand kun je een oproep vinden voor een nog op te richten werkgroep Archeologie. Ook op het gebied van Genealogie, Monumenten en Landschap zien we mogelijkheden om in werkgroepverband activiteiten te ontplooiën.

We zijn ook bezig om zoveel mogelijk deel te nemen aan plaatselijke activiteiten zoals braderieën. We hopen zo onze zichtbaarheid te vergroten en geïnteresseerde mensen over te halen lid te worden en/of te registreren voor één van onze activiteiten.

We merken dat steeds meer mensen ons weten te vinden via de website. De artikelen worden goed gelezen en veel mensen sturen ons een berichtje met het verzoek om informatie of bieden juist informatie aan (zie hierna voor meer details).

Heb je ideeën over onze activiteiten, voor een leuk artikel, of heb je een vraag? Laat het ons dan weten bij voorkeur via een mail aan voorzitter@heemkundetholen.nl of secretaris@heemkundetholen.nl. Bellen kan ook op nummer 06-27544968.

Ad de Graaf

Ledenbestand

Na het verschijnen van de vorige nieuwsbrief hebben de volgende nieuwe leden zich aangemeld:

L. de Graaf, Scherpenisse	Fam. M.J. Vermaas, Sint-Annaland
J. Kalle, Woudenberg	Fam. M. Poot, Scherpenisse
C. van Broekhoven, Bergen op Zoom	Fam. J. Bolier, Scherpenisse
J.M. van Beek, Waspik	G. Bolier, Poortvliet
J.P. den Engelsman, Zoetermeer	Fam. N.L. Tijssen-Dorst, Scherpenisse
C. Nieuwenhuize, Apeldoorn	Fam. W. Suurland, Scherpenisse
P. Wollendorf, Sint-Annaland	Fam. P.M. Jansen, Scherpenisse
J. Bosman, Tholen	Fam. P.J. Mäki-Koivu, Tholen
Fam. F.A. van Heyst, Sint-Annaland	

De zichtbaarheid waaraan de voorzitter hierboven refereert, heeft bij de opening van de Speelkrael in Scherpenisse zes nieuwe leden opgeleverd. Hiermee neemt Scherpenisse meteen de tweede plaats in voor wat betreft het aantal leden per 1000 inwoners.

In memoriam

Ons bereikte het droeve bericht dat op 28 mei 2022 is overleden ons lid Pieterella van Hartingsveldt-Kloet. We wensen de naasten veel sterkte.

Ledenvergadering

Op 20 april is de ledenvergadering gehouden waarin Ad de Graaf en Adrie Cornelisse zijn benoemd als bestuursleden, waarmee het bestuur sinds voorjaar 2019 getalsmatig weer op sterkte is. Verschillende bestuursleden hebben na de pauze uitleg gegeven over de activiteiten waarbij ze zijn betrokken. Een uitgebreider verslag van de vergadering zal separaat aan de leden worden verstrekt.

Activiteiten

Het bestuur is de afgelopen maanden betrokken geweest bij diverse vormen van overleg en activiteiten.

Het overleg had te maken met de volgende onderwerpen:

- Erfgoedvisie en Omgevingswet binnen het Erfgoedplatform
- Overleg herdenking 70 jaar Ramp
- Monumentenfietsroutes en fietsroute Linie van de Eendracht
- Zuiderwaterlinie
- Vestingwerken Westelijk Noordbrabant
- Geopark i.o. Scheldedelta

De activiteiten hadden betrekking op:

- Lezing over geheimagenten op Tholen
- Presentatie boek over luchtoorlog boven Zeeland
- Opening Speelkrael in Scherpenisse
- Lezing/presentatie voor Herv. Gemeente Tholen
- Havendagen Tholen
- De dag van Smerdiek
- Praatmiddag bibliotheek Sint-Annaland

Van de meeste activiteiten hebben we een kort verslag met foto's op de website geplaatst.

Op dit moment ontwikkelt de gemeente Tholen naast de reeds bestaande lijst van rijksmonumenten een gemeentelijke monumentenlijst. Of en op welke wijze wij daarin een rol gaan spelen, is nog niet geheel duidelijk. Zodra we meer weten, wordt u hierover geïnformeerd. Dit geldt ook voor de aankomende inventarisatie van de grafmonumenten op de begraafplaats van Poortvliet.

Werkgroep Fotocollecties

Na een snelle start begin dit jaar is het tempo wat ingezakt. Gaande het proces bleek dat de onderlinge afstemming tussen heemkundekring en gemeentearchief de nodige aandacht behoeft. Afspraken over hoe de informatie dient te worden vastgelegd in de beeldbank zijn nu gemaakt. Daarnaast hebben we gesprekken gevoerd met de softwareleverancier over uitbreiding van het aantal velden in de beeldbank.

In de tussentijd gaan we verder met het vergelijken van de twee fotocollecties en het identificeren van de fotobestanden die moeten worden toegevoegd aan de beeldbank. Het daadwerkelijk toevoegen van de foto's met bijbehorende informatie zal pas worden gedaan als de softwareaanpassingen zijn gerealiseerd.

Werkgroep Archeologie

Vanuit ons bestuur willen we graag meer aandacht gaan besteden aan de archeologie van Tholen. Nog niet zo lang geleden zijn er vondsten gedaan bij Poortvliet uit de Romeinse tijd en ook in Tholen zijn er restanten van de Waterpoort blootgelegd. We lezen er wat van in de Eendrachtbode en daar blijft het bij. Graag willen wij, indien daar belangstelling voor is, een werkgroep(je) Archeologie oprichten om meer aandacht op onze website en in de vereniging te vragen én te geven.

Een ander onlangs afgerond onderzoek is een onderzoek naar een dijkdoorbraak lang geleden in de Nieuwelandsedijk, tegenwoordig de Vrouwendijk bij Tholen. Een verslag hiervan staat nu op onze website. Dat Tholen een grote geschiedenis heeft moge blijken uit de vele monumenten in zowel de woonkernen als in het buitengebied. Elke woonkern toont daarmee zijn eigen geschiedenis. Ook in de grond wordt nog veel gevonden van onze middeleeuwse voorouders, maar ook uit de Romeinse tijd en zelfs uit de prehistorie.

In onze nieuwe werkgroep willen we meer betrokken zijn bij alle nieuwe ontwikkelingen, maar ook aandacht geven aan eerdere opgegraven vondsten. Ieder lid van de werkgroep kan naar eigen behoefte, tijd en kunnen zijn of haar medewerking verlenen. Op dit moment zijn we doende om opgravingen uit 2007 in de Dalemsestraat in Tholen nader te inventariseren. Deze vondsten zijn tot op heden nog niet beschreven.

Een van de zaken waar we nu aandacht voor vragen is uw hulp als spotter. Graag horen we van u of er in uw omgeving wordt gegraven vanwege een verbouwing of nieuwbouw, dan wel de aanleg of verbetering van wegen. Dit kan zowel in de woonkernen zijn, als in het buitengebied. Meldt u via het contactformulier op onze website, dan gaan wij kijken of deze grondverstoringen (zoals ze officieel genoemd worden) mogelijk archeologisch van belang kunnen zijn. Let wel, dit is een taak van de gemeente, wij willen daar alleen behulpzaam zijn.

Mocht u interesse hebben om ook betrokken te zijn bij onze werkgroep Archeologie, geef u dan op via de website. Heeft u nog vragen, dan kan dat op dezelfde manier. We hopen op deze manier weer meer invulling te geven aan de werkzaamheden binnen onze heemkundekring.

Open Monumentendag 2022

De organisatie van de OMD is vanaf dit jaar een gezamenlijke activiteit van de beide heemkundekringen van de gemeente Tholen. De officiële opening zal op zaterdag 10 september 2022 om 10.00 plaatsvinden in de Hervormde Kerk van Sint Philipsland.

Gastheer is Dhr. Fons Vleghels, voorzitter van HKK Philippuslandt.

De opening zal verricht worden door burgemeester Marleen Sijbers en is voor iedereen toegankelijk. Zodra de nadere inhoud van het programma bekend is, wordt u daarover geïnformeerd.

De organisatie zoekt voor elke woonkern nog 'rayonhoofden' om de communicatie tussen de centrale organisatie en de lokale deelnemers te vergemakkelijken.

Website

We merken dat steeds meer geïnteresseerden ons weten te vinden via de website. Regelmatig ontvangen we via dat kanaal een verzoek om informatie of wordt er juist informatie aangeboden. De onderwerpen zijn zeer uiteenlopend van aard, maar één van onze activiteiten of publicaties is vaak de aanleiding.

De afhandeling van deze berichten gebeurt nu volledig door leden van het bestuur. We hopen dat in de toekomst deze rol gedeeltelijk ook door de werkgroepen kan worden opgepakt. We merken namelijk dat de afhandeling door gebrek aan tijd nogal eens lang duurt.

Het afgelopen halfjaar gingen de ontvangen berichten over de volgende onderwerpen:

- de weeskinderen (i.c. Cornelis de Vogel) uit Tholen die 200 jaar geleden naar Frederiksoord zijn gestuurd (zie ook artikel in jaarboek 2009)
- de lezing over de 'boathouse' in Tholen
- voetstuk van wijwaterbekken of doopvont in de kerk te Scherpenisse
- bidprentjes van de familie Vlekke in Poortvliet
- artikel in jaarboek 2007 over hoeffe Kempenshofstede
- loodjes die vroeger als keurmerk werden bevestigd aan goederen
- verzoek om presentatie voor ouderen van Herv. Gemeente Tholen
- bestelling jaarboek
- familiegeschiedenis van Oost
- sigarenfabriek Van Wely in Tholen (in de gasfabriek)
- postkantoor Sint-Maartensdijk
- oude foto's familie Timmer in Oud-Vossemeer
- documentatie molens op Tholen
- opname van gedicht Brandgank van Arie de Viet uit jaarboek 2007 in een uit te geven gedichtenbundel
- verzoek om foto Tholen (gezien op Havendagen)
- verzoek om informatie t.b.v. TV-serie over de Ramp

Excursie 2022

Op dit moment worden nog plannen ontwikkeld voor een excursie. Zodra er een definitief programma is, wordt u daarover geïnformeerd en wordt de aanmelding opengesteld.

Jaarboek 2022

De lopende tentoonstelling 'rouwgebruiken' in De Meestof heeft bij de redactie voldoende inspiratie aangewakkerd om aan dit onderwerp alsnog een jaarboek te wijden.

Als u deze tentoonstelling nog niet heeft gezien, willen we deze van harte aanbevelen. Heeft u de tentoonstelling gezien of anderszins ideeën opgedaan over dit onderwerp die een plaats zouden kunnen krijgen in het jaarboek 2022, dan wil de redactie die graag van u vernemen.

Cursus Streekgeschiedenis

In het verleden is al eens met succes een cursus streekgeschiedenis georganiseerd. We willen inventariseren of er behoefte is om een dergelijke cursus nogmaals te organiseren.

Stuur s.v.p. een mail naar voorzitter@heemkundetholen.nl als je geïnteresseerd bent. Laat vooral weten welke onderwerpen je graag op het programma zou willen hebben. Overige opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom.

Planning

- Opening informatiepunt verdronken dorpen op de Oesterdam op 14 juli 2022.
- Informatiebijeenkomst gemeentelijke monumentenlijst op 21 juli 2022.
- Braderie Sint-Maartensdijk op 6 aug.; wij staan met onze foto's in de Kaaistraat.
- Braderie Sint-Annaland op 13 augustus; wij staan met onze foto's in de Voorstraat.
- Vervolgafpraak herdenking 70 jaar Ramp op 29 augustus.
- Open Monumentendag op 10 september; opening in Sint Philipsland.
- Excursie 17 of 24 september.
- Koffieochtend Sassegrave Scherpenisse op 28 september; presentatie over de geschiedenis van Scherpenisse a.d.h.v. onze fotocollectie.
- Ledenvergadering met lezing Grote Mouterij op 19 oktober.
- Keutjesavond 11 of 18 november?
- Jaarboek 2022 rond de jaarwisseling.